

Sygn.akt III AUa 1095/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie: SA Alicja Sołowińska

SO del. Marzanna Rogowska

Protokolant: Barbara Chilimoniuk

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2013 r. w Białymstoku

sprawy z wniosku B. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wcześniejszą emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Suwałkach III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 21 września 2012 r. sygn. akt III U 356/11

oddala apelację.

Sygn. akt III A Ua 1095/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z 11 maja 2011 roku, wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku, nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43), odmówił B. S. przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W ocenie organu rentowego wnioskodawczyni nie spełniła przesłanek warunkujących przyznanie jej prawa do świadczenia, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udowodniła wymaganego co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawczyni do stażu pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia od dnia 15 kwietnia 1975 roku do dnia 31 maja 1997 roku w Zakładzie Produkcyjnym(...) A. oraz od dnia 1 lipca 1998 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w (...) w A..

B. S.w odwołaniu od powyższej decyzji wniosła o zaliczenie jej do stażu pracy w warunkach szczególnych spornych okresów zatrudnienia i przyznanie prawa do emerytury.

Sąd Okręgowy w Suwałkach po rozpoznaniu powyższego odwołania, wyrokiem z dnia 21 września 2012 roku zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał B. S. prawo do emerytury od dnia 20 maja 2011 roku. Sąd Okręgowy ustalił, że B. S. była zatrudniona w okresie od dnia 15 kwietnia 1975 roku do dnia 31 maja 1997 roku w Zakładzie Produkcyjnym (...) w A. na stanowisku szkutnik – luminarz. Następnie zaś z uwagi na rozwiązanie umowy o pracę z przyczyn ekonomicznych pracowała w okresie od dnia 1 lipca 1998 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w (...) w A., także na stanowisku szkutnika - laminarza. W okresie od dnia 19 sierpnia 1980 roku do dnia 17 sierpnia 1983 roku korzystała z urlopu wychowawczego. Zakłady Produkcyjne (...) w A. w okresie pracy wnioskodawczynie produkowały łodzie, poczynając od projektowania i prototypów po ich wykonanie. W chwili rozpoczęcia przez B. S. pracy w tym zakładzie, produkowano łodzie drewniane. Wnioskodawczynie pracowała przy produkcji łodzi od podstaw, produkowano łodzie przy zastosowaniu żywicy. Wnioskodawczynie otrzymywała łożdź, którą malowała tzw. żelkotem tj. bardzo silnym i szkodliwym środkiem konserwującym. Do pracy używała maski i rękawic. Następnie, gdy kadłub łodzi był już ukończony tj. zalaminowany żywicą, oddawała taką łożdź do wykończenia. Za pracę otrzymywała oprócz wynagrodzenia także dodatek pieniężny i mleko. W podobnych warunkach wnioskodawczynie pracowała przy produkcji łodzi w (...) w A., także na stanowisku laminarza – szkutnika. W celu oceny charakteru pracy B. S. w spornych okresach, Sąd Okręgowy dopuścił między innymi dowód z zeznań świadków M. D., J. G., jak też J. B.. W ocenie Sądu Okręgowego z zeznań świadków wynikało, iż B. S. rozpoczęła pracę przy produkcji łodzi w 1975 roku na stanowisku szkutnika – luminarza. Praca wnioskodawczynie polegała na nakładaniu maty i pokrywaniu jej żywicą na formie łodzi. Od 1981 roku nastąpiła zmiana wyrobu łodzi z drewnianych na laminowane. W ocenie Sądu Okręgowego ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynikało, iż B. S. w spornych okresach wykonywała pracę w warunkach szczególnych. Proces produkcji łodzi drewnianych obejmował szereg operacji takich jak pilowanie, klejenie, struganie, poszywanie sklejką lub listwami, szkodowanie. Pracowano przy użyciu klei fenolowo - formaldehydowych typu AG, epidian i inne. Zdaniem Sądu I instancji ponad wszelką wątpliwość z akt sprawy wynikało, iż wnioskodawczynie była zatrudniona w spornych okresach początkowo przy produkcji łożdek drewnianych, zaś potem laminowanych. Wykonywała od początku pracę na łodziach drewnianych, malowała, lakierowała i kładła tzw. żelkot i żywice. Były to środki bardzo toksyczne, na co zwrócił uwagę biegły sporządzający opinię w niniejszej sprawie, jak też słuchani świadkowie. Stąd też, w ocenie Sądu Okręgowego, pracę B. S. z tego okresu od 1975 roku do dnia 19 sierpnia 1980 roku należało zakwalifikować jako pracę wymienioną w wykazie A załącznika do rozporządzenia dział VI poz. 7, zaś następnie wykaz A dział IV poz. 17 - produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych. Zdaniem Sądu Okręgowego materiał dowodowy zgromadzony w sprawie dał podstawę do ustalenia, że wnioskodawczynie legitymuje się wymaganym co najmniej 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, nawet przy pominięciu pierwszego roku jej pracy. Sąd I instancji nie znalazł podstaw, by odmówić wiarygodności zeznaniom przesłuchanych w sprawie świadków. Zdaniem Sądu I instancji zakład (...) rozpoczął produkcję łodzi laminowanych już w 1975 roku, wdrażając stopniowo ten proces. Wobec powyższego, w ocenie Sądu Okręgowego, B. S. spełniła przesłanki wynikające z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze warunkujące przyznanie jej prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Stąd też Sąd Okręgowy na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Organ rentowy zaskarżył apelacją powyższy wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie:

1. art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez przyjęcie przez Sąd, że wnioskodawczynie udowodniła na dzień 1 stycznia 1999 roku co najmniej 15-letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych uprawniający do przyznania prawa do emerytury,
2. przepisów postępowania:

a) art. 233 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na zupełnym pominięciu dla oceny charakteru zatrudnienia wnioskodawczyni w okresie od dnia 15 kwietnia 1975 roku do dnia 18 sierpnia 1980 roku w Zakładzie Produkcyjnym (...) w A. okoliczności, że zakład (...) w tym okresie nie produkował łodzi z laminatów i w konsekwencji błędnym przyjęciu, zarówno na etapie subsumcji jak i wyrokowania, że wnioskodawczyni w całym okresie swojego zatrudnienia w Zakładzie Produkcyjnym (...) w A. pracowała stale i w pełnym wymiarze godzin w warunkach szczególnych na stanowisku szkutnika i malarza – lakiernika w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku wykaz A dział VI w leśnictwie, przemyśle drzewnym i papierniczym poz. 17 tj. prace w klejowniach z użyciem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne oraz dział XIV prace różne poz. 17 tj. lakierowanie ręczne lub natryskowe niezhermetyzowane,

b) art. 217 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. przez niedopuszczenie zgłoszonego prawidłowo wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu bhp na okoliczność ustalenia, czy wnioskodawczyni w spornym okresie pracowała stale i w pełnym wymiarze godzin w warunkach szczególnych, podczas gdy dowód ten dotyczy okoliczności mających dla sprawy istotne znaczenie, a sporne okoliczności nie zostały jeszcze dostatecznie wyjaśnione.

Wskazując na powyższe podstawy apelacji, organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania od decyzji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i na ich podstawie wywiódł trafne wnioski. Sąd Apelacyjny w całości aprobuje ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i przyjmuje za swoje. Zgodnie z art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 wskazanej ustawy. Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w warunkach szczególnych przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Kwestie powyższe reguluje zaś rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, które w § 4 stanowi w ust. 1, że prawo do emerytury nabywa pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Zatem jedynie zatrudnienie w wymiarze co najmniej 15 lat na stanowiskach ściśle ustalonych przez wymienione wyżej organy (wykonywanie pracy w szczególnych warunkach), przy równoczesnym osiągnięciu wieku emerytalnego uzasadniają przyznanie prawa do emerytury określonej w art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W niniejszej sprawie nie ulegało wątpliwości, iż B. S. spełniła przesłanki wynikające z powyższych przepisów tj. ukończyła wymagany wiek, legitymuje się wymaganym ogólnym stażem pracy, nie przystąpiła do OFE.

Natomiast kwestią sporną w niniejszej sprawie było ustalenie, czy B. S. w okresach zatrudnienia od dnia 15 kwietnia 1975 roku do dnia 31 maja 1997 roku w Zakładzie Produkcyjnym (...) w A. oraz od dnia 1 lipca 1998 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w (...) w A. pracowała w warunkach szczególnych, a w szczególności, czy wykonywana przez nią praca odpowiadała pracy wymienionej w załączniku A do rozporządzenia Rady Ministrów dział XIV zatytułowany prace różne, poz. 17 tj. lakierowanie ręczne lub natryskowe niezhermetyzowane. Zaliczenie powyższych okresów zatrudnienia do stażu pracy w warunkach szczególnych skutkowało legitymowaniem się wnioskodawczyni wymaganym, co najmniej 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, a co za tym idzie, warunkowało

przyznanie jej prawa do emerytury na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Odnosząc się do zarzutów apelacyjnych, w pierwszej kolejności należy wskazać, że ustalenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy (§ 2 ust. 1 rozporządzenia) nie wymaga wiadomości specjalnych uzasadniających przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego (wyrok Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 marca 2000 roku, II UKN 446/99, LexPolonica nr 352214, OSNAPiUS 2001/18 poz. 562). Do obowiązku Sądu rozstrzygającego kwestię wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze należy samodzielne ustalenie, jakie prace wykonywał wnioskodawca i czy prace te należy zaliczyć do prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a jedynie wyjątkowo można skorzystać w tej kwestii z opinii biegłego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 24 sierpnia 2010 roku, III AUa 487/2010, LexPolonica nr 2461834, Orzecznictwo Sądów Apelacji B. (...) str. 96). W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy na okoliczność charakteru pracy wnioskodawczynie w spornych okresach. Biegły w swojej opinii wskazał, że analiza warunków pracy B. S. związanych z przetwarzaniem żywic i produkcją tworzyw sztucznych w spornych okresach wskazywała na ich znaczną szkodliwość dla zdrowia i decydowała o zaliczeniu wykonywanej pracy do pracy w warunkach szczególnych. Biegły twierdził, że bardzo pracochłonne procesy klejenia kadłubów łodzi z cienkich listew toksycznymi klejami, procesy szlifowania i lakierowania ręcznego niezhermetyzowanego łodzi powodowały, że wnioskodawczynie pracowała w warunkach szczególnych między innymi w okresach od dnia 18 sierpnia 1983 roku do dnia 31 maja 1997 roku oraz od dnia 15 kwietnia 1975 roku do dnia 18 sierpnia 1980 roku, a więc przez okres przekraczający 15 lat (k. 33-35, 48-49).

Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie odniósł się do treści powyższej opinii i ocenił charakter pracy wnioskodawczynie na podstawie pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym na podstawie zeznań świadków, wyjaśnień wnioskodawczynie oraz akt osobowych wnioskodawczynie. Mając na uwadze, iż w sprawach dotyczących pracy w szczególnych warunkach jedynie wyjątkowo można skorzystać z opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, w niniejszej sprawie nie było potrzeby dopuszczania dowodu z opinii innego biegłego na okoliczność oceny charakteru pracy wnioskodawczynie w spornych okresach. Skoro Sąd Okręgowy dokonał samodzielnie ustaleń, jakie prace wykonywała wnioskodawczynie i czy prace te należy zaliczyć do prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, dowód z opinii biegłego okazał się zbędny. Stąd też wbrew zarzutom apelacyjnym nie został naruszony art. 217 § 1 i 2 w związku z art. 227 k.p.c. Powyższe nie zwalniało jednak Sądu Okręgowego z oceny przeprowadzonego dowodu z opinii biegłego. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem art. 233 §1 k.p.c. zawiera nakaz - nie doznający wyjątku, aby wyrażona ocena w aspekcie wiarygodności dokonana była na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału w sprawie oraz uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2002 r. IV CKN 1256/00 lex nr 80267 ; wyrok SN z dnia 26 stycznia 2000 r. III CKN 562/98 (...); postanowienie SN dnia 23 stycznia 2002 r. II CKN 691/99 LEX nr 54339, Prok.i Pr.-wkl. (...)). Uchybienie to nie miało jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, bowiem ocena dowodu z opinii biegłego dokonana przez Sąd Apelacyjny potwierdziła prawidłowość ustaleń Sądu Okręgowego.

Odnosząc się w dalszym ciągu do zarzutów apelacyjnych, należy wskazać, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to generalnie praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 września 2007 r. III UK 27/2007 OSNP 2008/21-22 poz. 325; z dnia 19 września 2007 r. III UK 38/2007 OSNP 2008/21-22 poz. 329; z dnia 6 grudnia 2007 r. III UK 66/2007 LexPolonica nr 2375445; z dnia 22 stycznia 2008 r. I UK 210/2007 OSNP 2009/5-6 poz. 75 i z dnia 24 marca 2009 r. I PK 194/2008 OSNP 2010/23-24 poz. 281). Mając na uwadze materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, w szczególności zeznania świadków M. D., J. G. i J. B. należy wskazać, że praca B. S. w spornych okresach polegała na klejeniu kadłubów łodzi z cienkich listew toksycznymi klejami, szlifowaniu

i lakierowaniu niezheremtyzowanym powierzchni łodzi. M. D. w swoich zeznaniach (k. 28) potwierdziła, że B. S. pracowała przy wytwarzaniu łodzi – przy łódkach, kajakach, laminując łodzie, pokrywając żelkotem, żywicą, matą, matą szklaną. Także świadek J. G. wskazywał, że on również był zatrudniony na stanowisku szkutnika – laminarza i praca ta polegała na malowaniu farbą wodoodporną, żywicowaniu matą szklaną, laminowaniu kadłubów łodzi. Istotne w niniejszej sprawie okazały się także zeznania świadka J. B., który od 1975 roku szkolił wnioskodawczynię do produkcji łodzi laminowanych. W pierwszym roku zatrudnienia, B. S. pracowała przy produkcji łodzi drewnianych, ale w drugim roku z pewnością pracowała przy laminacie, od 1984 roku nie produkowano już łodzi drewnianych (k. 72). Sąd Okręgowy dopuścił także dowód z akt sygn. III U 383/10 oraz III U 244/09 Sądu Okręgowego w Suwałkach. W sprawie III U 383/10 Sąd Okręgowy przyznał prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych L. S., który pracował w zakładzie (...) w A. na podobnym stanowisku pracy, jak stanowisko pracy wnioskodawczyni. Natomiast w sprawie sygn. akt(...) Sąd Okręgowy w Suwałkach przyznał prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych J. B., który także pracował w zakładzie (...) w A. na stanowisku szkutnika, stolarza – szkutnika. W obu powyższych sprawach znajdują się opinie biegłych z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, którzy mając na uwadze proces produkcji łodzi początkowo drewnianych, a potem laminowanych, ocenili, że odwołujący w obu sprawach pracowali w warunkach szczególnych. Także wnioskodawczyni w swoich wyjaśnieniach (k. 20), jak też w zeznaniach złożonych w charakterze strony (k. 72) potwierdziła, że rozpoczęła pracę w 1975 roku i w pierwszym roku pracy pracowała przy produkcji łodzi drewnianych, dopiero od następnego roku rozpoczęła pracę przy produkcji laminatów. Praca ta polegała na malowaniu formy dwa razy farbą tzw. żelkotem, która to farba była środkiem konserwującym i bardzo szkodliwym. Po pomalowaniu, nakładała żywicę, czyli laminat, a dopiero po pomalowaniu laminatem kadłuba przekazywała łódkę do dalszego wykończenia. Wnioskodawczyni pracowała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a do jej obowiązków należało jedynie malowanie kadłubów łodzi farbą i laminatem.

W aktach osobowych B. S. znajduje się świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w okresie od dnia 15 kwietnia 1975 roku do dnia 31 maja 1997 roku, w którym zakład pracy wskazał, iż w powyższym okresie B. S. wykonywała pracę wymienioną w wykazie A dział IV poz. 17 pkt 33 wykazu stanowiącego załącznik do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 7 z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego. W wykazie tym wymieniono w dziale IV zatytułowanym prace w chemii poz. 17 - produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskoli – stanowisko pracy formierz tworzyw i żywic (pkt 3). Poza świadectwem pracy w aktach osobowych wnioskodawczyni brakuje dokumentacji wskazującej na zakres jej obowiązków w spornych okresach.

W ocenie Sądu Apelacyjnego mając na uwadze materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, w tym szczególności korespondujące ze sobą zeznania świadków oraz wnioskodawczyni, zasadnie Sąd Okręgowy przyjął, że B. S. pracowała w szczególnych warunkach. Nawet gdyby pominąć jej okres pracy przy produkcji łodzi drewnianych, to niewątpliwym jest, że była ona w pierwszej grupie pracowników produkujących łodzie na bazie laminatów. Należało zatem przyjąć, co uzasadnia materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, iż wnioskodawczyni nie później niż od drugiego roku zatrudnienia, czyli od dnia 15 kwietnia 1976 roku, pracowała przy produkcji łodzi przy użyciu laminatów i taki stan rzeczy trwał do końca jej zatrudnienia w (...) w A., czyli do dnia 31 maja 1997 roku (z przerwą na urlop wychowawczy). Ustalenia faktyczne w tym zakresie mają pełne oparcie w zeznaniach J. B., J. G. i samej wnioskodawczyni B. S. (k. 28-29,73). Wynika z nich, iż po około roku przeszkolenia wnioskodawczyni pracowała już wyłącznie przy produkcji łodzi laminowanych, z wyłączeniem okresu przebywania na urlopie wychowawczym. Po zaliczeniu powyższych okresów pracy do stażu pracy w warunkach szczególnych, wnioskodawczyni spełniła warunek legitymowania się wymaganym co najmniej 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, a co za idzie spełniła wszystkie przesłanki wynikające z art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i w związku z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze warunkujące przyznanie jej prawa do emerytury. Stąd też słusznie Sąd Okręgowy przyznał B. S. prawo do świadczenia. Wypada przy tym zauważyć, iż materiał dowodowy potwierdza wykonywanie przez wnioskodawczynię pracy w

szczególnych warunkach także w drugiej firmie przed 01.01.1999 r. tj. w (...) w A. (zeznania świadka G. i D.), gdzie zatrudniona była od 1 lipca 1998 r. na stanowisko szkutnik-luminarz , a zatem na takim samym stanowisku.

Wprawdzie stanowisko pracy wnioskodawczyni polegające na pokrywaniu kadłubów łodzi laminatem stale i w pełnym wymiarze czasu pracy nie zostało wprost wymienione w przepisach rozporządzenia, jednakże mając na uwadze zakres obowiązków wnioskodawczyni wynikający z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, jak też stanowiska pracy wymienione w załączniku A - dział IV poz. 17 produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskoli, dział VI poz. 7 prace w klejowniach z użyciem klejów zawierających rozpuszczalniki organiczne oraz dział XIV prace różne poz. 17 lakierowanie ręczne lub natryskowe – niezhermetyzowane, należało uznać, że praca B. S. polegała na wykonywaniu tych obowiązków. Nie ulegało wątpliwości, iż wnioskodawczyni pracowała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy pokrywaniu łodzi laminatem, a więc nazwa jej stanowiska pracy – szkutnik – lakiernik nie ma znaczenia przy ocenie charakteru wykonywanej przez nią pracy, skoro do jej obowiązków należała stała praca przy lakierowaniu laminatem.

Mając na uwadze powyższe także zarzuty apelacyjne dotyczące naruszenia przepisów postępowania tj. art. art. 233 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. okazały się nieuzasadnione. Sąd Okręgowy dokonał bowiem prawidłowych ustaleń faktycznych zgodnych ze wskazaniem zawartymi w art. 233 § 1 k.p.c. i w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazał zarówno dowody na których się oparł, jak też wyjaśnił podstawę prawną rozstrzygnięcia zgodnie z art. 328 § 2 k.p.c. w sposób umożliwiający dokonanie kontroli instancyjnej.

Odnosząc się natomiast do zarzutu naruszenia prawa materialnego tj. art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, należy wskazać, że zarzut ten nie jest adekwatny do jego uzasadnienia. Apelacja, formułując zarzut naruszenia powyższych przepisów, zmierza w istocie do zakwestionowania okoliczności związanych z kwestią procesową, dotyczącą ustalenia faktów za pomocą określonych środków dowodowych. W sądowym stosowaniu prawa w pierwszej kolejności dochodzi do ustalenia, jaka norma obowiązuje, drugi etap to ustalenie faktu na podstawie dowodów, kolejny to subsumcja faktu pod stosowaną normę prawną, a następnie ustalenie konsekwencji udowodnionego faktu na podstawie stosowanej normy prawnej. W niniejszej sprawie w istocie zakwestionowany został ten drugi etap sądowego stosowania prawa, w którym ustalono, że B. S. legitymuje się wymaganym co najmniej 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, a konsekwencją takiego ustalenia jest przyznanie jej prawa do emerytury na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zakwestionowanie tego właśnie etapu stosowania prawa stanowi wkroczenie w sferę faktów i możliwe jest z powołaniem się na naruszenie prawa procesowego - art. 233 § 1 k.p.c., który to zarzut również został ujęty w podstawach apelacji i uznany za niezasadny.

W tym stanie rzeczy, uznając apelację za niezasadną, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.